Informator Przemysłowy

Cena egz. 10 zł.

Rok II. Nr. 9

Kraków, 25 września 1946.

Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojew. w Krakowie

Adres Redakcji — Administracji — Ekspedycji: Kraków — Plac Szczepański 5, III piętro, pokój 53. Telefon 544-01.
Redakcja i administracja czynna codziennie od godziny 10—13 z wyjątkiem soboty, niedzieli i świąt.

Pracownicy przedsiębiorstw Państwowych

będą zainteresowani w ich opłacalności.

DEKRET

z dnia 4 czerwca 1946 r.

o podziale zysku i pokrywaniu strat w przedsiębiorstwach państwowych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Przepisom niniejszego dekretu podlega zysk (nadwyżka bilansowa) lub strata (ubytek finansowy) wykazane przez przedsiębiorstwa państwowe opłacające podatek dochodowy według działu IV dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr 2, poz. 14) w ich rocznych zamknięciach rachunkowych, zatwierdzonych przez władze nadzorcze.

2. Przepisów niniejszego dekretu nie stosuje się do przedsiębiorstw państwowych, mających formę prawną spółek handlowych.

3. W przedsiębiorstwach państwowych, opłacających podatek dochodowy według działu II dekretu o podatku dochodowym, sposób pokrywania strat i podział zysku ustali Minister Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania, z zastosowaniem przepisu art. 3 ust. 1.

Art. 2. Strata wynikła w danym roku gospodarczym może być przeniesiona w całości lub w części na następny okres gospodarczy lub też pokryta w inny sposób ustalony przez Ministra Skarbu w porozumieniu z właściwym ministrem i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania.

Art. 3. 1. Z zysku wydziela się:

1) premię samodzielności przedsiębiorstwa,

2) premię zbiorową załogi przedsiębiorstwa,

3) wpłatę na państwowy fundusz inwestycyjny.

2. Pozostałą kwotę zysku wpłaca się tytułem podatku dochodowego z zachowaniem przepisów art. 31 ust. (2) dekretu o podatku dochodowym.

Art. 4. 1. Premia samodzielności przedsiębiorstwa wynosi od 5% do 15% wykazanego zysku w zależności od wyników gospodarczych przedsiębiorstwa i przeznaczona jest na inwestycje wytwórcze przedsiębiorstwa oraz na powiększenie jego własnych środków obrotowych.

2. Sposób obliczania wysokości premii samodzielności przedsiębiorstwa ustali rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane po porozumieniu się z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania.

Art. 5. 1. Premia zbiorowa załogi przedsiębiorstwa wynosi połowę kwoty ustalonej jako premia samodzielności i może być podwyższona dla poszczególnych przedsiębiorstw lub ich grup w granicach do 100%. Podwyżka ta jest uzależniona od polepszenia jakości wytworów, świadczonych usług lub od obniżenia kosztów wytwórczości staraniem przedsiębiorstwa.

2. Wysokość podwyżki premii zbiorowej załogi przedsiębiorstwa ustala właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Prezesem Centralnego Urzędu Planowania.

3. Premia zbiorowa załogi przedsiębiorstwa przeznaczona jest na zbiorowe zaspakajanie społecznych potrzeb pracowników przedsiębiorstwa, a sposób jej użycia ustala rada zakładowa.

Art. 6. 1. Wysokość i termin wpłat na państwowy fundusz inwestycyjny ustala corocznie Minister Skarbu w porozumieniu z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania w zależności od państwowego planu inwestycyjnego.

2. Zasady tworzenia oraz sposób zarządzania i użycia państwowego funduszu inwestycyjnego ustali rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane po porozumieniu się z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania.

Art. 7. 1. Zasady i terminy sporządzania bilansów i zamknięć rachunkowych oraz tryb zatwierdzania ich przez władze nadzorcze ustalą rozporządzenia Ministra Skarbu, wydane po porozumieniu się z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania i z właściwymi ministrami.

2. Zasady ustalania wysokości ubytków oaz tworzenia i użycia funduszu amortyzacyjnego, przeznaczonego na wyrównanie ubytków wartości majątku przedsiębiorstwa, ustali rozporządzenie Ministra Skarbu wydane po porozumieniu się z Prezesem Centralnego Urzędu Planowania.

Art. 8. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu oraz innym właściwym ministrom.

Art. 9. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut.

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski.

W sprawie zbywania niektórych ruchomości

opuszczonych i poniemieckich.

ROZPORZĄDZENIE PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 11 lipca 1946 r.

Na podstawie art. 9 i 12 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy niniejszego rozporządzenia stosuje się przy zbywaniu opuszczonych i poniemieckich ruchomości domowego użytku, urządzeń biurowych i sklepowych oraz służących do osobistego wykonywania zawodu narzędzi, instrumentów, maszyn i książek.

2. Spod przepisów rozporządzenia wyłącza się wszelkie remanenty towarowe przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych oraz urządzenia, stanowiące część składową istniejących przedsiębiorstw.

§ 2. 1. Do zbywania ruchomości objętych niniejszym rozporządzeniem powołane są okręgowe urzędy likwidacyjne.

2. Zbywanie ruchomości opuszczonych dokonywane będzie, poczynając od dnia 1 stycznia 1948 r. z wyjątkiem przypad-

ków, wymienionych w art. 7 ust. 3 pkt e) dekretu.

§ 3. 1. Dyrektor okręgowego urzędu likwidacyjnego powołuje opiniodawcze komisje społeczne w następującym składzie:

a) przedstawiciel okręgowego urzędu likwidacyjnego jako przewodniczący,
b) przedstawiciel właściwej izby skarbowej,
c) przedstawiciel gminnej (miejskiej) rady narodowej siedziby urzędowania komisji,
d) delegowany przez starostę przedstawiciel referatu osiedleńczego lub przedstawiciel miejscowego oddziału Państwowego Urzędu Repatriacyjnego,
e) przedstawiciel rady związków zawodowych,
f) przedstawiciel izby rzemieślniczej.

2. Ilość komisyj w okręgu ustala dyrektor okręgowego urzędu likwidacyjnego.

3. Przewodniczący komisji powinien w miarę potrzeby zapraszać na posiedzenia również przedstawicieli innych zrzeszeń gospodarczych oraz samorządu gospodarczego i zawodowego.

4. Członkowie komisji, którzy na skutek udziału w jej pracach tracą swój zarobek, otrzymują odszkodowania według norm, które ustali Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrami: Ziem Odzyskanych i Skarbu.

§ 4. 1. Do zadań opiniodawczej komisji społecznej należy:

1) ustalanie ilości ruchomości domowego użytku, jakie można oddawać bezpłatnie na własność (§ 10),
2) ustalanie przeciętnych ilości ruchomości domowego użytku, jakie mogą nabyć uprawnione osoby po cenach ulgowych (§ 11),
3) opiniowanie w poszczególnych przypadkach co do najwyższych norm ruchomości domowego użytku, jakie mogą nabyć poszczególni uprawnieni, oraz kwalifikowanie przedmiotów, które, jako przekraczające dopuszczalną normę, należy odebrać dotychczasowym posiadaczom,
4) rozpatrywanie wniosków posiadaczy ruchomości o zmianę oszacowania (§§ 5 i 6),
5) opiniowanie w sprawie bezpłatnego oddawania sprzętu i maszyn potrzebnych do urządzenia biur (§ 13),
6) opiniowanie w innych sprawach zleconych przez dyrektora okręgowego urzędu likwidacyjnego.

2. Regulamin obrad komisyj ustali Minister Ziem Odzyskanych dla komisyj, działających na terenie tych ziem, dla pozostałych komisyj — Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

§ 5. 1. Szacunku ruchomości dokonywają biegli, powołani przez okręgowe urzędy likwidacyjne z list, zgłoszonych przez izby przemysłowo-handlowe i rzemieślnicze, po jednym z każdej listy. Jeżeli te izby nie ukonstytuowały się w danym okręgu, listy biegłych zgłoszą odpowiednie zrzeszenia gospodarcze.

2. Dyrektorzy okręgowych urzędów likwidacyjnych lub osoby przez nich upoważnione mogą powoływać innych rzeczoznawców, jeżeli tego wymaga rodzaj szacowanego przedmiotu.

3. Posiadacz ruchomości może w terminie 7 dni od dnia doręczenia mu protokołu oszacowania złożyć wniosek o zmianę oszacowania. Okręgowy urząd likwidacyjny, po zasięgnięciu opinii komisji społecznej, ustala oszacowanie w sposób ostateczny, przy czym nie jest w tym przypadku związany oszacowaniem biegłych (ust. 1).

§ 6. 1. Podstawę szacunku stanowi cena ruchomości z miesiąca sierpnia 1939 r. według stanu w dniu szacunku.

2. Dla ustalenia ceny sprzedażnej mnoży się cenę ustaloną w sposób wymieniony w ustępie poprzedzającym przez mnożniki wskazane w dalszych przepisach.

3. Ruchomości, które zostały już oszacowane przez organa b. Tymczasowego Zarządu Państwowego, nie podlegają powego urzędu likwidacyjnego może jednak nownemu oszacowaniu. Dyrektor okręgozarządzić ponowne oszacowanie na wniosek posiadacza ruchomości lub w razie uzasadnionego domniemania, że dotychczasowe oszacowanie jest zbyt niskie. Poisadacz może zgłosić wniosek o ponowne oszacowanie w terminie jednomiesięcznym od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

4. Ponownego oszacowania nie można zarządzić, jeżeli sprzedaż ruchomości już nastąpiła.

§ 7. 1. Każdy uprawniony może nabyć ruchomości tego samego typu tylko jeden raz i w granicach norm ustalonych przez komisje społeczne.

2. Komisje społeczne ustalają przeciętne ilości ruchomości domowego użytku zależnie od warunków mieszkaniowych w danym okręgu lub w ważniejszych ośrodkach okręgu oraz w zależności od ilości osób, pozostających na utrzymaniu osoby uprawnionej i razem z nią zamieszkałych, a także jej zawodu. Normy te nie mogą jednak przekraczać przeciętnego umeblowania trzech izb, a dla osób pracujących umysłowo na stanowiskach kierowniczych lub których zawód wymaga pomieszczeń specjalnych — 4 izb.

3. Jeżeli ubiegający się o kupno ma częściowo umeblowanie własne lub też jeżeli takie umeblowanie mają osoby, będące na jego utrzymaniu i razem z nim zamieszkałe, może nabyć ruchomości tylko na uzupełnienie do przeciętnej normy.

§ 8. 1. Pierwszeństwo kupna ruchomości służy dotychczasowym posiadaczom, jeżeli otrzymali je w posiadanie od b. Tymczasowego Zarządu Państwowego lub urzędów likwidacyjnych albo też jeżeli zgłosiły je tym urzędom, a nabycie ruchomości nie sprzeciwia się zasadom ustalonym w niniejszym rozporządzeniu.

2. Ilekroć rozporządzenie niniejsze mówi o mieniu już znajdującym się w posiadaniu nabywców, rozumieć przez to należy posiadanie na dzień 1 lipca 1946 r.

§ 9. Przy sprzedaży ruchomości, nie będących w posiadaniu osób uprawnionych, pierwszeństwo kupna w granicach ustalonych norm służy:

a) repatriantom,
b) zdemobilizowanym żołnierzom — uczestnikom ostatniej wojny,
c) rodzinom (małżonek, wstępni i zstępni) po poległych żołnierzach lub po osobach zamordowanych przez okupanta,
d) osobom, które na skutek wypadków ostatniej wojny lub bezprawnych aktów b. władz okupacyjnych utraciły choćby częściowo zdolność do pracy.

§ 10. 1. Bezpłatnie mogą być oddawane na własność tylko ruchomości, które przeszły na własność Państwa na podstawie art. 2 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich.

2. O bezpłatne otrzymanie ruchomości na własność i tylko w granicach norm ustalonych przez komisje społeczne mogą ubiegać się:

a) repatrianci,
b) osadnicy, należący do kategorii osób wymienionych w § 9 lit. b, c, d.

3. Przepisy § 7 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4. Osadnicy wojskowi na ziemiach odzyskanych otrzymują bezpłatnie ruchomości domowego użytku w ilości nie przekraczającej norm, ustalonych w myśl § 4 ust. 1 pkt 3.

§ 11. 1. Ustala się następujące mnożniki przy sprzedaży w granicach przeciętnych norm ruchomości domowego użytku (§ 7 ust. 2 i 3):

a) dla osadników w gospodarstwach rolnych oraz dla nabywców, zatrudnionych w urzędach lub instytucjach państwowych, samorządowych, lub zakładach państwowych i samorządowych oraz w przedsiębiorstwach będących pod zarządem państwowym, a prowadzonych przez Państwo, zatrudnionych w politycznych organizacjach młodzieżowych, związkach zawodowych, organizacjach społecznych i kulturalno-oświatowych, spółdzielniach, ich związkach, oraz dla pracowników biur i instytucyj partii politycznych — mnożnik 10,
b) dla nabywców, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w zakładach pracy prywatnych lub społecznych, nie wymienionych w pkt a) — mnożnik 20,
c) dla pozostałych nabywców — mnożnik 30.

2. Jeżeli w skład rodziny (małżonkowie, wstępni i zstępni jednego z małżonków), prowadzącej wspólne gospodarstwo, wchodzą osoby, posiadające własne przedsiębiorstwo, stosuje się bez względu na rodzaj zatrudnienia nabywcy, mnożnik 30.

3. Dla nabywców, mających stałe miejsce zamieszkania na ziemiach odzyskanych, mnożniki, ustalone w ustępach poprzedzających, obniża się do połowy, z wyjątkiem nabywców, przewidzianych w ust. 1 pkt c).

§ 12. 1. Przy sprzedaży ruchomości, przekraczających granice przeciętnych norm — jeżeli ruchomości te nie będą odebrane posiadaczowi (§ 4 ust. 1 pkt 3) — stosuje się mnożnik 40 bez względu na rodzaj zatrudnienia i miejsce zamieszkania nabywcy.

2. Sprzedaż ponad przeciętną normę ruchomości jest niedopuszczalna, jeżeli nie są one w posiadaniu nabywcy.

§ 13. 1. Sprzęt i maszyny, potrzebne do urządzenia biur, mogą otrzymywać:

1) bezpłatnie:

a) urzędy i instytucje samorządowe, przedsiębiorstwa oraz zakłady państwowe i samorządowe, posiadające osobowość prawną,

b) na wniosek opiniodawczych komisji społecznych za zgodą Głównego Urzędu Likwidacyjnego inne instytucje kulturalne, oświatowe i społeczne, gminy wyznaniowe, stowarzyszenia wyższej użyteczności, partie polityczne, organizacje młodzieżowe, związki zawodowe i inne organizacje o charakterze społecznym, jeżeli sprzęt ten i maszyny znajdują się w posiadaniu i inwentarzu tych urzędów, przedsiębiorstw i instytucji;

2) z zastosowaniem mnożnika 10 — Związek Gospodarczy Spółdzielni R. P. „Społem" oraz należące do tegoż związku spółdzielnie;

3) z zastosowaniem mnożnika 30 — osoby i instytucje poza przypadkami przewidzianymi w pkt 1, jeżeli sprzęt ten i maszyny mają już w swoim posiadaniu.

2. Sprzedaż sprzętu i maszyn potrzebnych do urządzenia biur, nie będących w posiadaniu osób uprawnionych, jest dopuszczalna tylko na rzecz urzędów, instytucyj i przedsiębiorstw, wyszczególnionych w ustępie 1 pkt 1 lit. a) z zastosowaniem mnożnika 20.

§ 14. Urządzenia zakładów handlowych, jeżeli nie stanowią części składowej istniejącego przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 1 ust. 4 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich, mogą nabyć obecni ich posiadacze z zastosowaniem mnożnika 20.

§ 15. 1. Instrumenty muzyczne mogą nabywać:

1) szkoły muzyczne, instytucje kulturalne, oświatowe, kompozytorzy, artyści i nauczyciele muzyki odpowiedniej specjalności — z zastosowaniem mnożnika 6;

2) inne osoby, które wykażą się zezwoleniami organów Ministerstwa Kultury i Sztuki, do tego upoważnionych — z zastosowaniem mnożnika 12.

2. Instrumenty o szczególnej wartości artystycznej mogą nabywać tylko wyższe zakłady muzyczne, powszechne instytucje, propagujące muzykę, oraz artyści, koncertujący na instrumentach własnych.

3. Instrumenty muzyczne, nie nadające się do użytku bez przeprowadzenia gruntownych napraw, sprzedaje okręgowy urząd likwidacyjny z przetargu, przy równych warunkach pierwszeństwo nabycia służy spółdzielniom wytwórczym.

§ 16. 1. Narzędzia pracy innych specjalności poza instrumentami muzycznymi oraz maszyny i urządzenia pracowni mogą nabywać jedynie osoby, wykonywające właściwy zawód — z zastosowaniem mnożnika 25.

2. Aparaty i narzędzia o wyjątkowym zastosowaniu lub o znacznej wartości mogą nabywać jedynie zakłady naukowe wyższe oraz średnie zawodowe, zakłady naukowo-badawcze i szpitale — z zastosowaniem mnożnika 6. W razie braku reflektantów ze strony tych instytucyj, takie aparaty i narzędzia można sprzedać z przetargu innym osobom.

3. Aparaty, instrumenty i narzędzia znajdujące się w posiadaniu i inwentarzach szkół akademickich oraz państwowych, posiadających osobowość prawną, i samorządowych: szpitali, lecznic, laboratoriów, stacyj i gabinetów doświadczalnych oraz szkół zawodowych i średnich, przechodzą na ich własność bezpłatnie.

§ 17. Repatrianci mogą otrzymać bezpłatnie na własność narzędzia pracy wykonywanej osobiście, jeżeli udowodnią, iż odpowiednie ruchomości pozostawili poza granicami Państwa Polskiego.

§ 18. Meble stylowe i antyczne w kompletach oraz przedmioty wysokiej wartości artystycznej, jak również przedmioty luksusowe (ze względu na tworzywo) można zbywać tylko za zgodą i na warunkach, ustalonych przez Ministra Ziem Odzyskanych — co do przedmiotów, znajdujących się na tych ziemiach, a w pozostałych przypadkach — za zgodą i na warunkach, ustalonych przez Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

§ 19. 1. Książki, wydawnictwa periodyczne w kompletach, mapy i nuty, nieodpowiadające potrzebom kulturalnym lub zawodowym posiadacza, podlegają odebraniu i przekazaniu w zarząd Ministra Oświaty bądź Kultury i Sztuki.

2. Za przedmioty, pozostawione posiadaczowi (ust. 1), pobiera się należność z zastosowaniem mnożnika 6.

§ 20. Przedmioty z metali szlachetnych, kamienie drogocenne, biżuteria, zagraniczne znaki pieniężne oraz krajowe i zagraniczne papiery wartościowe podlegają zdeponowaniu do najbliższego oddziału Narodowego Banku Polskiego.

§ 21. 1. Cena sprzedażna ruchomości, ustalana na podstawie mnożników, przewidzianych w §§ 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 19, nie może w żadnym przypadku przekraczać 80% ceny rynkowej.

2. Tryb sprzedaży ruchomości, znajdujących się u dotychczasowych posiadaczy, jak również w magazynach okręgowych urzędów likwidacyjnych, zostanie ustalony zarządzeniem Ministra Ziem Odzyskanych w odniesieniu do obszarów ziem odzyskanych, a zarządzeniem Prezesa Głównego Urzędu Likwidacyjnego — do pozostałych terenów Państwa.

3. Znajdujące się w magazynach okręgowych urzędów likwidacyjnych na obszarach ziem odzyskanych używane: pościel, bieliznę i odzież należy przekazać miejscowym władzom osiedleńczym w celu bezpłatnego rozdania repatriantom.

§ 22. Koszty oszacowania oraz koszty, związane ze sprzedażą i dozorem ruchomości, obciążają nabywców zarówno pod tytułem darmym, jak i odpłatnym. Normy tych kosztów ustala dyrektor okręgowego urzędu likwidacyjnego, nie mogą one jednak przekraczać 10% ceny sprzedażnej.

§ 23. Okręgowy urząd likwidacyjny może na wniosek nabywcy rozłożyć spłatę ceny kupna ruchomości na raty, nie więcej jednak niż na 10 rat miesięcznych, i w tym przedmiocie zawrze odpowiednią umowę na piśmie z uwzględnieniem przepisów art. 555 i nast. kodeksu handlowego.

Wysokość raty miesięcznej nie może być niższa niż 250 złotych.

§ 24. Po zapłaceniu całej należności okręgowy urząd likwidacyjny wyda nabywcy zaświadczenie, stwierdzające, kto, jakie przedmioty i za jaką cenę nabył. Takież zaświadczenie wyda okręgowy urząd likwidacyjny osobie, która uzyskała własność ruchomości bezpłatnie.

§ 25. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski.
Minister Ziem Odzyskanych:
Władysław Gomułka.
w/z Minister Skarbu:
Leon Kurowski.

O powszechnym obowiązku wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

DEKRET z dnia 16 stycznia 1946 r.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Celem rozwijania i utrzymania tężyzny fizycznej obywateli Rzeczypospolitej i dla zapewnienia siłom zbrojnym Rzeczypospolitej Polskiej Żołnierza-Obywatela, obrońcy Jej niepodległości, granic i ustroju demokratycznego — wprowadza się powszechny obowiązek wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego.

Art. 2. Obowiązkowi przysposobienia wojskowego podlegają wszyscy obywatele

Art. 3. Od obowiązku przysposobienia bez różnicy płci, począwszy od lat 16-tu. wojskowego wolne są osoby, uznane za zupełnie niezdolne do jego pełnienia.

Art. 4. 1. Całokształt prac wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego prowadzi Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

2. Rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej, wydane w porozumieniu z Ministrami: Oświaty, Administracji Publicznej, Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej określi bliżej zakres powszechnego obowiązku wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego oraz sposób jego wykonania.

3. Wykonanie obowiązku wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego na terenie szkół określi rozporządzenie Ministra Oświaty, wydane w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 5. Kto wykracza przeciwko przepisom niniejszego dekretu lub rozporządzeń na jego podstawie wydanych, podlega w trybie administracyjnym karze aresztu do trzech miesięcy i grzywny do 30.000 złotych albo jednej z tych kar.

Art. 6. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrami: Oświaty, Administracji Publicznej, Zdrowia oraz Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 7. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut.
Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski.
w/z Minister Obrony Narodowej:
Marian Spychalski.
w/z Minister Oświaty:
Władysław Bieńkowski.
w/z Minister Administracji Publicznej:
Aleksander Żaruk Michalski.
w/z Minister Zdrowia:
Jerzy Morzycki.
Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Jan Stańczyk.

Konferencja Dyrektorów Izb Przemysłowo-Handlowych w Ministerstwie Przemysłu.

Pierwsza po wojnie konferencja dyrektorów Izb Przemysłowo-Handlowych odbyła się przed kilku tygodniami w Ministerstwie Przemysłu pod przewodnictwem wicemin. Przem. płk. Szyra przy udziale dyrektora Departamentu Ehrenberga i nacz. Wydziału inż. Kurzewskiego. Przedmiotem konferencji było zagadnienie przemysłu prywatnego, jego stan, postulaty i wprzągnięcie go w państwowy plan gospodarczy.

Na konferencji tej ze strony Izb Przemysł.-Handl. zostały wygłoszone następujące referaty:

Referat w sprawie planowania metody w prywatnym przemyśle — dyrektor izby warszawskiej — Mgr. T. Kołodziej, referat na temat stanu przemysłu prywatnego i rozwoju jego produkcji — dr. Batagiia, nacz. wydz. Izby krakowskiej oraz postulaty surowcowe przemysłu prywatnego — dyrektor izby poznańskiej dr. Waschko.

Po referatach rozwinęła się dyskusja.

P. wicemin. Szyr stwierdził w swych przemówieniach, że Ministerstwo Przemysłu nie posiada dokładnych danych dotyczących przemysłu prywatnego, co jest niezbędne dla prowadzenia planowej gospodarki na wszystkich odcinkach przemysłu. Dotychczas centralne zarządy przemysłu państwowego nie interesowały się bliżej przemysłem prywatnym jako całością w poszczególnych gałęziach, co było błędne. Centralne zarządy powinny uznać swoją rolę jako departamenty branżowe ministerstwa i również przemysł prywatny włączyć w swój zakres działania. Część fabryk prywatnych pracuje dla przemysłu państwowego, co jednakże nie musi branżowo odpowiadać sobie, np. fabryka chemiczna może być zatrudniona dla przemysłu metalowego. Zakłady wielkie mogą przyjąć na siebie zadanie zaopatrywania zakładów prywatnych pracujących dla nich. Praca ta powinna być oparta na typowych umowach, choćby ogólnie ujętych, których wzór powinny opracować izby przem.-handl.

Zagadnienie zaopatrywania przemysłu prywatnego w surowce będzie mogło być załatwione przez izby przemysłowo-handlowe. Jeżeli chodzi o surowce rzadkie, będzie można ustalić pewien rozdzielnik ogólnokrajowy.

Planowanie w zakresie przemysłowym wymaga koncentracji w jednej izbie. Ministerstwo przywiązuje szczególną uwagę do zakładów pionierskich.

Sytuacja taka, jak ją przedstawił referent i jak Ministerstwu jest znana ma swój podkład natury zarówno objektywnej jak i subjektywnej. Objektywne są trudności przejściowe, wynikające ze szczupłości towarów, a nie ze struktury przemysłu. Nastąpił wzrost cen takich artykułów, jak stal, żelazo, węgiel i nawozy sztuczne i należy stwierdzić, że ceny pobierane za te artykuły wg. pewnych mnożników jak 5, 7, 9, nie pokrywały kosztów własnych uruchomienia przemysłu bez własnych kapitałów obrotowych. Weszliśmy na drogę stopniowego, bez gwałtownych wstrząsów, dostosowywania poziomu cen kosztów własnych. Dzięki taniemu węglowi i taniej energii elektrycznej było możliwe rozkręcenie przemysłu przy braku kapitałów obrotowych w przemyśle przetwórczym. Teraz wchodzimy w okres normalizacji. Przytoczone przez referenta praktyki niektórych central zbytu i central zarządów idące w kierunku więzienia gotówki przemysłu prywatnego są niesłuszne i godne potępienia, a mają swe źródło w trudnościach zaopatrzenia się w potrzebne środki obrotowe za pomocą normalnych kredytów rynkowych. Sprawa zaliczek musiała być znormalizowana. To samo odnosi się do terminów dostaw. Zachodzą okoliczności od nas niezależne, które powodują, że część przewidywanego programu produkcji nie jest wykonana. Tu dał mówca przykład trudności z niektórymi surowcami, jak np. z parafiną, której jest mało i będzie jeszcze mniej na skutek wyczerpania się zapasów. Jedyna droga zapobieżenia tego rodzaju zjawiskom jest przejście do normalizacji i regularnego zapotrzebowania surowców. Zostanie to rozwiązane, gdy polecimy centralnym zarządom dbałość o te sprawy.

Musimy mieć jak najszybciej listę zakładów, które są poddostawcami przemysłu państwowego. Muszą być pospiesznie zawarte umowy choćby ramowe.

Zagadnienie eksportu byłoby łatwo rozwiązane, gdyby nie to, że nasze umowy handlowe zawierają więcej zobowiązań dostaw towarowych jak możemy wykonać. Przygotowujemy centralę przemysłu artystycznego i ludowego dla celów eksportowych.

Rozwój przemysłu prywatnego jest dzisiaj zahamowany w dużej mierze ze względów subiektywnych, dlatego też wartość produkcji można ocenić znacznie wyżej, niż podano w referacie.

Projektuje się powiększenie produkcji o 150% licząc na głowę mieszkańców.

Dla zapewnienia specjalnej opieki nad przemysłem prywatnym projektuje się utworzenie osobnego Podsekretarza Stanu Przemysłu Prywatnego. Dotychczas funkcje w tym zakresie pełni w pewnej mierze Departament Przemysłu Miejscowego.

Dyrektor tego Departamentu p. Ehrenberg przemawiał na temat organizacji przemysłu podkreślając w szczególności, że chodzi o dostosowanie struktury zrzeszeń przemysłu prywatnego do struktury przemysłu państwowego. Ministerstwo pragnie, aby zrzeszenia były powiązane organicznie z izbami przem.-handl. Mówiąc o zagadnieniu przymusowości — stwierdził mówca, że jest do pomyślenia istnienie niezrzeszonych jednakże musieliby oni ponosić ciężary na równi ze zrzeszonymi dla wspólnego dobra.

Chwila obecna nadaje się do tego, aby powstał Związek Izb Przemysłowo-Handlowych. Przy nim też musi powstać centralna emanacja poszczególnych zrzeszeń branżowych. Ciało to będzie przez Związek Izb Przemysłowo-Handlowych komunikowało się z odpowiednimi centralnymi zarządami przemysłu państwowego. W ten sposób nastąpi włączenie przemysłu prywatnego do całego planu produkcyjnego Państwa. Kwestia opracowania statutów ramowych jest pilna podobnie jak zrealizowanie działu V Prawa Przemysłowego dot. zrzeszeń przemysłowych.

(Tyg. Gosp.).

Przymus należenia do cechów.

Opracowany został przez Departament Przemysłu Miejscowego i przesłany do zaopiniowania instytucjom samorządu gospodarczego projekt dekretu o nowelizacji prawa przemysłowego.

Zasadnicze zmiany, jakie nowy dekret wprowadza w prawie przemysłowym, dotyczą organizacji cechowych, szkolenia w rzemiośle i uprawnień Izb Rzemieślniczych.

Dotychczas rzemieślnik nie miał obowiązku należenia do cechu, obecnie nowy projekt wprowadza przymus członkowstwa.

W zakresie szkolenia przewiduje się prowadzenie nauki dla dwóch kategorii kandydatów: a) młodzieży w wieku szkolnym powyżej 15 lat — po ukończeniu szkoły powszechnej normalna nauka jak obecnie ma trwać trzy lata; b) ludzi starszych w wieku poza szkolnym, dla których nauka obliczona jest od 18 do 30 miesięcy z możnością skrócenia tego okresu, o ile kandydat na rzemieślnika ukończy odpowiednie kursy, organizowane przez Izby Rzemieślnicze, w porozumieniu z władzami szkolnymi.

Odnośnie uprawnień Izb Rzemieślniczych wprowadzona zostaje zmiana władzy nadzorczej nad cechami. Sprawowany dotychczas nadzór nad Izbami przez władzę przemysłową I. instancji, starostwo lub Zarząd Miejski, powierzony zostaje Izbom Rzemieślniczym, co wzmacnia znacznie autorytet Izb. Dekret wprowadza przymus łączenia się cechów w okręgowe związki cechowe, których teren działania pokrywa się z terenem powiatu lub miasta wydzielonego. Okręgowy związek tworzy wspólną kancelarię dla członków cechów, przyczyniając się znacznie do obniżenia kosztów administracyjnych.

W zakresie zmiany ustawy o Izbach Rzemieślniczych dekret przewiduje ujednolicenie wewnętrznej struktury przez wprowadzenie jednakowej liczby radców Izb oraz drobne zmiany w organizacji biur izbowych.

Jednocześnie opracowana jest zmiana ordynacji wyborczej do Izb Rzemieślniczych.

Wierzytelności podatnika wobec Skarbu Państwa — a podatki.

Stosownie d opostanowień art. 34 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych, zobowiązanie podatkowe ulega na wniosek dłużnika (podatnika) potrąceniu z jego wzajemną, bezsporną i wymagalną wierzytelnością wobec Skarbu Państwa.

W związku z tym Urzędy Skarbowe będą dokonywały wspomnianego potrącenia na podstawie zaświadczenia władz asygnujących, które posiadają otwarte kredyty w Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu, w izbach skarbowych lub w urzędach skarbowych.

Zaświadczeń innych władz i urzędów władze skarbowe nie będą honorowały, gdyż jak dotychczasowa praktyka wykazała, władze, które wystawiały zaświadczenia stwierdzające istnienie wierzytelności podatnika wobec Skarbu Państwa, nie troszczyły się o przekazanie sum urzędom skarbowym, kredyt zaś przeznaczony na spłatę tych wierzytelności, co do których zostały wystawione zaświadczenia zużywały niejednokrotnie na inne cele, przesuwając przez to gospodarkę poza ramy przyznanego tej władzy kredytu.

Władze skarbowe w stosunku do tych władz i urzędów poza pisemną interwencją nie mogły rozwinąć żadnej egzekutywy celem zmuszenia ich do uregulowania zobowiązań podatkowych osób, którym wydały zaświadczenia.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu ustaliło następujący tryb postępowania:

Władze i urzędy asygnujące zobowiązane do wypłaty podatnikowi wierzytelności wobec Skarbu Państwa mogą na jego żądanie wystawić zaświadczenie według poniższego wzoru, stwierdzające:

1) istnienie, bezsporność i wymagalność wierzytelności podatnika wobec Skarbu Państwa,
2) nazwisko i imię wierzyciela Skarbu Państwa,
3) sumę wierzytelności i datę jej płatności,
4) tytuł wierzytelności,
5) określenie tytułu budżetowego, z którego ma być asygnowany wydatek (Część budżet., Dział, Rozdział, Paragraf),
6) wyszczególnienie zaległości podatnika, która ma być pokryta wierzytelnością,
7) oświadczenie władzy asygnującej, że suma określona w zaświadczeniu przekazana zostanie urzędowi skarbowemu niezwłocznie po uzyskaniu kredytu,
8) datę wystawienia zaświadczenia.

WZÓR.

....
nazwa władzy asygnującej

.... dnia .... 194.....

Zaświadczenie

.... zaświadcza, że ....
nazwa władzy asygn. nazwisko i imię

.... zamieszkały w ....

(firma) podatnika

posiada bezsporną wierzytelność wobec Skarbu Państwa w kwocie .... zł. ...... gr.

słownie ....

z tytułu ....

Powyższa wierzytelność stała się wymagalną dnia .... 194.....

.... oświadcza, że
nazwa władzy asygnującej

powyższa kwota zostanie wyasygnowana z budżetu za 194....... r. Część .... Dz. .... § .... i równocześnie przekazana do Urzędu Skarbowego w ....
na pokrycie zaległego podatku ....
(rodzaj podatku)
wymienionego wyżej podatnika.

(odcisk pieczęci)

2 podpisy osób upoważnionych do podpisywania asygnat.

Po otrzymaniu kredytu władza asygnująca powinna przede wszystkim pokryć wydatki z tytułu wydanych zaświadczeń.

Jeżeli władza tego nie uczyni w ciągu 6-ciu miesięcy licząc od daty wystawienia zaświadczenia, władze skarbowe uprawnione będą do zablokowania kredytu otwartego danej władzy asygnującej w dotyczącym tytule budżetowym i do pokrycia pretensji Skarbu Państwa z tytułu zobowiązań podatkowych podatnika, któremu władza asygnująca wydała wspomniane zaświadczenie.

W związku z tym władze asygnujące, z chwilą wystawienia zaświadczenia powinny w księdze kredytów i wydatków budżetowych na koncie danego tytułu budżetowego uczynić adnotację celem uniknięcia przeoczenia przekazania urzędowi skarbowemu sum, na które zostały wystawione zaświadczenia.

Z chwilą przedstawienia przez podatnika zaświadczenia władzy asygnującej, zawierającego wszystkie dane wyszczególnione w powyższym piśmie, urząd skarbowy (rewizyjny) obowiązany jest bezzwłocznie wstrzymać lub ograniczyć egzekucję, zależnie od wysokości sumy, na jaką opiewa zaświadczenie, czyniąc odpowiednią adnotację na koncie podatnika w księdze bierczej.

Z uwagi na to, że w myśl art. 30 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych — zobowiązanie podatkowe wygasa z chwilą dokonania potrącenia, tj. z chwilą przyjęcia przez władzę skarbową wspomnianego zaświadczenia, władza skarbowa zwolni zajęte w drodze egzekucji ruchomości lub hipoteczne zabezpieczenie jeżeli suma zaległości z należnościami ubocznymi i kosztami egzekucyjnymi znajduje pokrycie w sumie objętej zaświadczeniem.

Jeżeli zaś zaległość nie zostanie w całości pokryta, zajęcie utrzymane będzie w granicach niezbędnych do zaspokojenia pozostałej po potrąceniu kwoty zaległości.

Od zaległości pokrytych w drodze potrącenia pobiera się podatek za zwłokę, obliczony począwszy od dnia następującego po upływie terminu płatności zaległości do dnia płatności wierzytelności, określonego przez władzę asygnująca w zaświadczeniu.

W razie braku w zaświadczeniu tej daty, dodatki za zwłokę liczyć się będzie do dnia wystawienia zaświadczenia.

Wzrost produkcji w Państw. Przemyśle Metalowym.

(J. K.) Metalowiec polski w pełnym zrozumieniu znaczenia produkcji metalowej dla rozwoju Kraju, nie szczędzi pracy, by podnieść ją jak najwyżej. — W sierpniu br. — mimo że zalicza się go do miesięcy urlopowych — produkcja w przemyśle metalowym nie tylko nie spadła, ale wręcz przeciwnie, poszła o 11% w górę w stosunku do lipca br.

Na pierwszy plan wysunął się przemysł taboru kolejowego. Wartość jego produkcji w sierpniu wyniosła 17,000.000 zł. przedwojennych, gdy w lipcu wynosiła ona 15,247.500 zł. przedwojennych.

Wykonano w sierpniu 627 wagonów towarowych — czyli o 120 wagonów więcej niż w lipcu br. Zbliżamy się żelaznym krokiem ku planowanej cyfrze: 1000 wagonów miesięcznie! — Lokomotyw (polskiego typu, mod. Ty 45) wykonano 10 sztuk — o dwie więcej niż w lipcu br.

W ub. miesiącu zwrócił nasz przemysł metalowy uwagę na wzmożenie także produkcji rowerów — tego tak bardzo u nas pożądanego środka lokomocji. Wykonano w sierpniu 4.075 sztuk rowerów (w lipcu 2.030). Według planu produkcji na wrzesień wzrośnie ona do 5.000 szt. rowerów.

Wydatnie zwyżkowała też produkcja drutu, gwoździ i wyrobów z drutu. Wyniosła ona w sierpniu 3,200.000 zł. przedwojennych (w lipcu 2,589.600 zł.).

W dziedzinie przemysłu mebli stalowych i okuć budowlanych, wyrobów z blachy oraz w przemyśle obrabiarkowym i maszyn rolniczych, zaznaczyła się również zwyżka produkcji.

Ogólna wartość produkcji w sierpniu br. wyniosła 46,064.000 zł. przedw. czyli miliard sto trzydzieści milionów złotych wartości obecnej (produkcja lipcowa wyn. 41,286.300 zł. przedw.).

Plan w przemyśle metalowym wykonany został w sierpniu w 107%.

W sprawie obowiązku przedkładania urzędom likwidacyjnym

spisów inwentarza i bilansów otwarcia majątków opuszczonych i poniemieckich.

OKÓLNIK Nr 45 MINISTRA APROWIZACJI I HANDLU z dnia 30 maja 1946 r.

W związku z wejściem w życie dnia 19 kwietnia 1946 r. dekretu z 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 87) na podstawie art. 12 ust. (1) tegoż dekretu zarządzam co następuje:

I. Zjednoczenia Państwowego Przemysłu Spożywczego przedłożą pod osobistą odpowiedzialnością Dyrektorów i Kierowników przedsiębiorstw właściwym Okręgowym Urzędom Likwidacyjnym najdalej do dnia 15 czerwca br. spisy inwentarzy, a do dnia 19 sierpnia br. bilanse otwarcia podległych im fabryk.

II. Przedstawione Urzędom Likwidacyjnym inwentarze i bilanse otwarcia dotyczyć mają majątków opuszczonych (art. 1 powołanego dekretu) i poniemieckich (art. 2 powołanego dekretu i art. 2 ustawy o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej Dz. U. R. P. Nr 3, póz. 17 z 1946 r.). Nie należy za tym przedstawiać inwentarzy i bilansów majątków będących w zarządzie państwowym z innego tytułu np. z powodu zarządzonej konfiskaty, ustanowienia przymusowego zarządu państwowego, wywłaszczenia.

Zbędnym jest również przysyłanie urzędom likwidacyjnym inwentarzy majątków opuszczonych i poniemieckich, jeżeli majątki te były w swoim czasie

przekazane protokólarnie przez oddziały wojew. Tymczasowego Zarządu Państwowego. W tych wypadkach należy jednak przesłać bilanse otwarcia, jeżeli dotychczas nie były przesłane oddziałom T. Z. P. Jeżeli protokólarnego oddania majątku dokonały inne władze a nie organa T. Z. P., należy Urzędom Likwidacyjnym przesłać spisy inwentarza i bilanse otwarcia.

Przy wycenie inwentarzy i sporządzaniu bilansów należy się kierować instrukcją Przewodniczącego Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 22 października 1945 r. o wyjątkowych zasadach sporządzania bilansów otwarcia przedsiębiorstw i zakładów pracy państwowych i nad którymi został ustanowiony zarząd państwowy, ogłoszoną jako okólnik Nr 47 Ministra Przemysłu (Dz. Urz. Min. Przemysłu Nr 14, poz. 108).

III. Wyjaśniam, że zarząd majątkami opuszczonymi i poniemieckimi należy ze względu na rodzaj majątku do właściwych ministrów, samorządów bądź osób prawa publicznego (art. 12 ust. 1 i 2 dekretu). Zgodnie z tym przepisem przedsiębiorstwa przemysłu spożywczego podlegają zarządowi Ministra Aprowizacji i Handul. Zarząd ten musi być sprawowany bezpośrednio przez własne organa Ministerstwa. Jeżeli natomiast majątki te mają być wynajęte, wydzierżawione, bądź zlikwidowane (sprzedane), a nie zarządzane we własnym zakresie, to czynności wydzierżawienia, wynajęcie itp. należą do urzędów likwidacyjnych (art. 7 ust. (3) punkty c. d. oraz e dekretu).

IV. Na podstawie uchylonej ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97) do zawierania umów najmu i dzierżawy były kompetentne organy T. Z. P., których funkcje przejęły Urzędy Likwidacyjne — polecam przeto wszelkie dotychczas zawarte umowy najmu i dzierżawy przekazać bezzwłocznie okręgowym Urzędom Likwidacyjnym, o ile były sporządzone przez organa Ministerstwa nie zaś przez T. Z. P. Powyższe dotyczy w pierwszym rzędzie urzędów wojewódzkich, wydziałów aprowizacji i handlu. Siedziby okręgowych Urzędów Likwidacyjnych mieszczą się w miastach wojewódzkich.

Tymczasową siedzibą Głównego Urzędu Likwidacyjnego jest miasto Łódź.

za Ministra Aprowizacji i Handlu:

(—) Dr. Cz. Nowiński.

CZECHOSŁOWACJA (przywieziono):

Urządzenia żupy solnej w Wieliczce — wartości przedwojennej 1,000.000 zł.

8 sz. holowników portowych, 16 kutrów rybackich, 1 statek „Toruń".

Zabezpieczono:

24 kutry i okręty „Lewant" III, „Bielsko", „Berkut".

Ważniejsze obiekty wyrewindykowane dotychczas lub zabezpieczone oraz otrzymane w drodze kompensacji.

NIEMCY.

Strefa sowiecka (ważniejsze odnalezione):

1) Tramwaje m. Warszawy — 66 wagonów tramwajowych wartość 6 milionów zł. 1939 r.
2) Transformatory z Z. E. O. R. K. — 17 szt. z tych 2 z elektrowni Pruszkowskiej.
3) Urządzenia Fabryki Prochu w Pionkach — 385 maszyn do wyrobu prochu.
4) Urządzenia Fabryki Mościce w ilości 290 maszyn do wyrobu sztucznych nawozów.
5) Urządzenia Fabryki Bracia Kobylińscy — w całości odnaleziono.
6) Maszyny drukarskie Państw. Fabr. Papierów Wartościowych.
7) Otrzymano dla Państw. Fabryki Wagonów we Wrocławiu 150 obrabiarek.
8) Fabryki Akumulatorów — 74 obrabiarek „A. F. A.".
9) Fabryki „Granat" w Kielcach. Ciszewski w Bydgoszczy — 379 obrabiarek.
10) Fabryki „Cegielski" w Poznaniu i warsztaty P. K. P. — 1.488 obrabiarek.
11) Portów Morskich — 5 bramowych dźwigów.
12) F-ki Syntetycznej Benzyny w Oświęcimiu — całkowite urządzenie dla wyrobu 40.000 ton benzyny rocznie.

Strefa brytyjska.

Odnaleziono i przesłano do kraju:

1) Obrabiarki — Zakładów Starachowickich.
2) Obrabiarki — Zakładów Połudn. Stalowa-Wola.
3) Obrabiarki — Zakładów Ostrowieckich.
4) Obrabiarki — Zakładów „Lilpop Rau i Lowenstein" — wszystkie te urządzenia sprowadzono z b. Zakładów Herman Göring-Werke.
5) 24 samochody strażackie m. Włocławka i Inowrocławia.

Strefa Amerykańska.

Odnaleziono i zabezpieczono do transportu:

1) Urządzenie F-ki Kabli w Ożarowie w ilości 183 maszyn.
2) Urządzenie Drożdżowni „Wola Krzysztoporska" w ilości 49 maszyn.
3) Urządzenie F-ki Polski Telefunken 61 maszyn i liczny sprzęt.
4) Urządzenie F-ki „Tudor" i „Piastów" — 14 maszyn.
5) Urządzenie F-ki Świec Lotniczych „Wawrzyniak" 80 maszyn.
6) Urządzenie F-ki Sztucznego Jedwabiu „Chodaków" — odnaleziono wywiezione ok. 1 kg złota i platyny na filierki i wiele innych.

Strefa Francuska:

1) Urządzenia do budowy dróg — 90 obiektów, w tym 62 walce drogowe, motorowe, parowe.

AUSTRIA.

Strefa Sowiecka (odnaleziono):

1) Urządzenia Państw. Wytwórni Broni — 556 maszyn.
2) Obrabiarki Warsztatów Kolejowych P. K. P. — Nowy Sącz i Pruszków — 31 maszyn.
3) Drukarnie Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych, jedyną w Polsce kompletną drukarnię do drukowania, gumowania znaczków pocztowych i dziurkowania (już jest w kraju).
4) F-ma „Wolbrom" — 60 maszyn i 13 ton chemikalii.
5) 47 wagonów maszyn włókienniczych z Łodzi.

Rewindykacja mienia wywiezionego w czasie wojny.

Na polecenie Ministerstwa Przemysłu przystępuje Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie do zebrania wśród prywatnych firm handlowych i przemysłowych tut. okręgu możliwie szczegółowych materiałów, dotyczących pretensji z tytułu mienia wywiezionego w czasie wojny do Bułgarii, Finlandii, Rumunii, Węgier i Włoch. Zebrany materiał posłużyć ma Biuru Odszkodowań Wojennych przy Centralnym Urzędzie Planowania w Warszawie do przedłożenia na terenie międzynarodowym żądań odpowiednich odszkodowań dla Polski.

Zgłoszenia należy kierować w możliwie najkrótszym czasie do Wydziału Handlu Zagranicznego Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie, ul. Długa 1.

Wynalazki o charakterze przemysłowym.

Urząd Patentowy R. P. w ciągu 1. I. do 1. VI. 1946 r. otrzymał 61 zgłoszeń ważniejszych wynalazków z dziedziny przemysłowej do opatentowania. Poza tym zgłoszono do tego urzędu 14 t. zw. „wzorów użytkowych".

Wśród wynalazków zgłoszonych w pierwszym półroczu r. b. dużo jest związanych z okolicznościami powojennej odbudowy. I tak np. Franciszek Wojciechowski zgłosił: „belkę żelbetową i składane stropy teowe". Stefan Chojnacki z Włoch z pod Warszawy: „Racjonalne przenośne rusztowanie międzystropowe, wewnętrzne, z mechanicznym ruchomym podnośnikiem". Tomasz Klucz z Warszawy: „Sposób wykonywania dachów żelbetowych ze ściegnami". Tenże wynalazca: „Sposób wykonywania sklepień stropów i dachów ceramiczno-żelbetowych". Stefan Hupert z Komorowa: „Strop o żeberkach żelbetowych". To są wynalazki dotyczące budownictwa. Sporą liczbę wynalazków zgłoszono w związku z przemysłem elektrotechnicznym. Czesław Kloś z Włoch k. Warszawy: „Stopę stalbetową pod maszty do sieci elektrycznych". Kazimierz Borkowski z Warszawy: „Układ przekaźnika dzwonienia". Stefan Manczarski: „Układ wielu anten różnokierunkowych". Henryk St. Kozłowski: „Stojak maszyny elektrycznej".

Dosyć dużo wynalazków wiąże się ze spawaniem metali. Adam Kręglewski z Poznania: „Automat do spawania elektrycznego". Tenże: „Sposób ochronnego spawania oraz urządzenie do wykonywania tego sposobu". Tenże: „Sposób kontroli przy elektrycznym spawaniu". Ciekawe są wynalazki niewątpliwie wywołane uruchomieniem wielkich pieców. Zygmunt Krótkiewski z Gliwic zgłosił

dwa wynalazki: „Urządzenie zasypowe wielkich pieców“ i „Klapę przedmuchową do wielkiego pieca“. Zygmunt Krótkiewski z Gliwic dał jeszcze jeden wynalazek: „Urządzenie do przebijania i zatykania wielkiego pieca“. Z przemysłem metalowym związane są wynalazki Józefa Wąsowicza z Łańcuta: „Urządzenia dla młyńskiego zespołu walcowego“; Edwarda Zmii z Łodzi: „Sposób szlifowania twardych metali“. Władysław Niederliński: „Sposób rozpylania metali“; Szymon Jachimowicz z Brwinowa: „Frezarka pionowa do maznic“; Adama Malczyńskiego z Janowa Podlaskiego: „Parowa turbina o obustronnym działaniu“; Jerzego Kaczora z Gdyni: „Talerzowy zespół kotłowy“; Waldemara Sanko z Lipin Śląskich: „Łożysko rolkowe“. Ciekawymi również wynalazkami są przeznaczone dla kolei Adama Dreckiego z Dąbrowy Górniczej: „Podkład żelbetowy o elastycznym umocnieeniu szyn“; Wojsława Bieleckiego z Warszawy: „Żelbetowy podkład kolejowy“. Tadeusza Gutkowskiego z Warszawy: „Chłodnia transportowa“; Ignacego Urbaniaka z Zegrza: „Sposób wytwarzania kół wagonowych“.

Ucieszą się również zwolennicy fotografii z wynalazku Anny Chrząszczewskiej z Łodzi: „Metoda wytwarzania papierów światłoczułych“. Interesującym jest wynalazek Aleksego Tchórzewskiego z Gdyni: „Sposób mrożenia filetów mięsnych i rybnych“.

Przytoczone wynalazki świadczą o różnorodności pomysłów i zastosowań. Nie mniej ważnymi są zgłoszone zastrzeżenia użytkowe. Mrożewicz Robert z Warszawy: „Palnik karbidowy“. Piotra Lipczyka z Olkusza: „Taśma transportowa“. Poczobuta Józefa ze Stalowej Woli: „Uchwyt samozakleszczający“. Stanisława Jarczyńskiego z Poznania: „Boja świecąca“. Gracjana Łepianko z Warszawy: „Pudełko podtynkowe do rur systemu Bergmana“. Inż. Jerzego Progulskiego z Warszawy: „Bitumiczna papa dachowa“. Inż. Ignacego Ziemiańskiego z Warszawy: „Kocioł parowy typu parowozowego lub lokomobilowego“. Wacława Rysiaka z Milanówka: „Spłókiwacz hydrauliczny“.

Niektóre wynalazki nie dotyczą bezpośrednio przemysłu, lecz mimo to wywołują duże zainteresowanie nie tylko w kraju, lecz także zagranicą. Takim jest: „Mała dekoracyjna z drzewa“ — Józefa Różyckiego z Zakopanego. Związana ona jest z przemysłem ludowym i już uzyskała kilka zgłoszeń z Anglii i Ameryki.

Pomiędzy wynalazkami, będącymi pewnego rodzaju sensacją w naszym przemyśle jest patent udzielony Janowi Strąkowi z Krakowa na składaną szynę kolejową. Szyna ta składa się z dwóch części, a mianowicie: z dolnej stopy i głowy, połączonych w szyi za pomocą nitów albo śrub. Przy tej szynie zniszczeniu i wymianie ulega jedynie jej głowa, stopa zaś pozostaje stale na miejscu, dlatego może być na stałe również przymocowana do podkładów żelbetowych.

Udział Ministerstwa Przemysłu w traktatach handlowych.

(bMP) W ostatnich tygodniach Polska zawarła kilka zagranicznych umów handlowych, zaś najbliższe miesiące przyniosą ze sobą dalsze ożywienie naszych stosunków gospodarczych z państwami obcymi. Jesteśmy mile widzianymi klientami na rynkach zagranicznych, zaś pocieszającym objawem jest fakt stopniowego oraz systematycznego wzrostu zainteresowania zagranicy wytworami naszej produkcji przemysłowej. Zawarto układy handlowe z Węgrami i Francją, w trakcie negocjacji są porozumienia polsko-szwedzkie, polsko-duńskie, polsko-belgijskie, oraz polsko-czechosłowackie. We wszystkich tych rozmowach i układach poważny udział biorą przedstawiciele przemysłu. Wkład bowiem przemysłu do naszego eksportu jest największy i najsilniejszą pozycją naszego bilansu handlowego reprezentuje eksport artykułów i surowców z zakładów pozostających pod zwierzchnim kierownictwem Ministerstwa Przemysłu.

I tak np. z Węgrami po stronie eksportu przewiduje jako największą pozycję węgiel i koks w ilości 400.000 ton, co stanowi 66,2% ogólnej wartości dostaw. Ponadto umowa przewiduje eksport cynku w ilości 1.500 ton, ferromanganu 50 ton, sody kaustycznej kalcynowanej. Dotychczasowy eksport nasz do Szwecji wyniósł 784.442 ton węgla, 152.843 ton koksu, 3.052 ton cynku i 528 ton blachy cynkowej. Jeśli chodzi o świadczenia wzajemne, to Polska dzięki temu wywozowi pewnych wytworów przemysłu odnosi znaczne korzyści otrzymując wzamian potrzebne jej do odbudowy maszyny, urządzenia, surowce nie spotykane w kraju. Szwecja dostarcza nam rudę żelazną, łożyska kulkowe, celulozę wiskozową, urządzenia telefoniczne, zaś Węgrzy przysyłają ropę i produkty naftowe (37,6% wartości importu) oraz maszyny (16,2% importu).

Dania jest poważnym odbiorcą naszego węgla (w r. 1946 zakupuje 610.000 ton), zaś wszystkie państwa skandynawskie reflektują na wyroby polskiego przemysłu odlewniczego (rury zlewowe, kształtki, wanny).

Znaną powszechnie i docenianą jest umowa z Rosją, na podstawie której za wywóz węgla i innych produktów przemysłu, otrzymujemy wzamian wytwory radzieckiego przemysłu naftowego, dostawy zboża oraz surowców niezbędnych dla dalszej odbudowy przedsiębiorstw.

Bezsprzecznie jednak do niezmiernie ważnych posunięć należy wejście oraz uplasowanie węgla polskiego na zachodnich rynkach europejskich. Wejście to obecnie oznacza objęcie dawnych placówek eksporterów angielskich i amerykańskich. Polska zobowiązała się dostarczyć do dyspozycji Europejskiej Organizacji Węglowej 9,000.000 ton węgla do końca r. 1947 (przy produkcji r. b. 47 milionów ton, a 60 milionów w r. 1947). Francja potrzebuje polskiego węgla w chwili obecnej, gdyż jej kopalnie nie dostarczają odpowiedniej ilości tego cennego surowca przemysłowi. W tej samej sytuacji znajduje się: Belgia, Holandia, Szwajcaria i Luksemburg. Wzamian za dostawy węgla (stanowiącego o ile chodzi o Francję 83,6% wartości listy wywozowej) otrzymujemy stamtąd maszyny, aparaty i instalacje przemysłowe (42,3% wartości przywozu), samochody i ich części (10% wartości). Energetyka polska uzyska przez umowę z Francją możliwości wielkich inwestycyj, gdyż dostawa zamówionych we Francji kotłów, turbogeneratorów, turbozespołów wodnych, transformatorów oraz aparatur do linii wysokiego napięcia umożliwi zainstalowanie aparatury dla czterech następujących ważnych linii: a) Śląsk — Łódź — Warszawa; b) Rzeszów — Stalowa Wola — Lublin; c) Poznań — Gniezno — Bydgoszcz — Gdynia, oraz d) Mościce — Rzeszów.

Jeżeli chodzi o ogólny rzut oka na rolę naszego przemysłu w ramach trzechletniego planu, to w pierwszym roku przewidywany jest w pierwszym rzędzie eksport węgla, cementu, cynku i cukru, zaś w drugim rzędzie artykułów włókienniczych, wyrobów przemysłu drzewnego, szklanego etc. W następnych latach proporcja ulegnie zmianie na korzyść dóbr niemasowych. (Pozn.)

Ceny blachy.

Dnia 1 sierpnia b. r. weszły w życie następujące ceny obniżone komercyjne na blachę ocynkowaną i cynkową: blacha ocynkowana 0,5 mm zł. 62.— za kg, 0,56 mm zł. 59.— za kg, 0,625 mm 54.— zł., 0,75 mm 50.— zł., 0,875 mm 44.— zł., 1 mm 40.— zł.; jest to cena locoskład Centrali Żelaza i Stali w Warszawie. Cena blachy cynkowej 0,5 mm wynosi zł. 50.— za kg. Przy podanych wyżej wymiarach blach ocynkowanych obniżka procentowa waha się od 15 do 20%, a przy blachach cynkowych zniżka nastąpiła o 12%.

Poniżej przytoczono dane porównawcze obowiązujących poprzednio dopłat % (komercyjnych) w stosunku do dopłat — od 1 lipca (uwzględniając tylko blachę).

	Komerc. dopl. proc. Obow. poprz. %	Obow. od 1. 7. br. %
Blacha czarna — 5 mm i powyżej	60	30
blacha czarna — 3 mm i poniżej 5 mm	100	40
blacha czarna — powyżej 0,75 mm do poniżej 3 mm	100	50
blacha czarna od 0,35 do 0,75 mm wym.	150	80
blacha czarna od 0,35 do 0,75 mm niewym.	135	50
blacha czarna — powyż. 0,35 mm do 0,20 mm	125	50
blacha prądnicowa i przetwórcza	125	50
rury bez szwu i ze szwem	25	15
blacha zimno walcowana	20	20
wyroby gotowe	25	20

Uwaga: Podane wyżej dopłaty komercyjne do cen urzędowych zostały przeznaczone na Fundusz Aprowizacyjny.

Eksport nasz blachy jest normowany w ramach umów handlowych pomiędzy państwami t. zw. umów ramowych. W okresie przetasowywania międzynarodowych rynków towarowych, trzeba baczyć nie tylko na stabilizację cen, ale w parze z tym i na to, by prowadzoną była jednolita polityka zamawiania i planowania produkcji i zbytu. **(Dr. St. G.)**

KRONIKA

APRETURY W BIELSKU.

Za pośrednictwem Państw. Szkoły Przemysłowej w Bielsku przedsiębiorcy prywatni mogą oddawać tkaniny do apretury w Bielsku.

PRZYSTĘPNE WARUNKI KUPNA TERPENTYNY I KALAFONII.

W Dyrekcji Przemysłu Miejscowego przy Urzędzie Wojewódzkim w Rzeszowie można nabyć terpentynę (po zł. 125) i kalafonię.

REJESTRACJA POJAZDÓW MECHANICZNYCH NA OSOBY I FIRMY PRYWATNE.

Z dniem 1 lipca 1946 r. posiadacze pojazdów mechanicznych uzyskali możność zarejestrowania ich na własne imię. Prawo to wygasa 30 września. Kto nie wykorzysta go, tego pojazd mechaniczny przejdzie na własność tego urzędu itp.. na który był zarejestrowany.

Ażeby przeprowadzić rejestrację, trzeba przedłożyć w odpisie uwierzytelnionym notarialnie dokument stwierdzający, że pojazd jest własnością zgłaszającego. Dowód własności może wystawić: składnica albo Punkt Zbytu Centrali Zbytu Samochodów, bądź Okręgowy Urząd Likwidacyjny, bądź Państwowe Zakłady i Warsztaty Samochodowe. Poza tym dowodem własności może być dowód uzyskania pojazdu z przydziału Naczelnego Dowództwa Wojska Polskiego, lub dowód nabycia z demobilu Wojska Polskiego.

Jeżeli chodzi o pojazdy stanowiące własność poniemiecką, to posiadacz ich musi uzyskać dowód własności z Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego. O.U.L. dokonywa szacunku samochodu przez pomnożenie jego wartości w 1939 r. przez 10 i odjęcie kwoty za stopień zużycia, która nie może jednak przekroczyć 50% szacunku. Wkłady i remonty nie podlegają obliczeniu. Po wpłaceniu tak obliczonej należności faktyczny właściciel dotychczasowy staje się prawnym właścicielem pojazdu i może go zarejestrować w Okręgowym Urzędzie Samochodowym. W przypadkach, gdy pojazdy były zarejestrowane na określone Ministerstwo konieczną jest poza tym jego pisemna zgoda na zarejestrowanie na osobę prywatną. Pojazdom mechanicznym zarejestrowanym na osoby prywatne (fizyczne lub prawne) nie przysługują materiały pędne z przydziałów po cenach sztywnych.

REJESTRACJA FIRM W IZBIE PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ

Zawiadamiamy, że Izby Przemysłowo-Handlowe ustaliły następujący tok postępowania przy rejestrowaniu firm przemysłowych:

Firma rejestrująca się w Izbie Przemysłowo-Handl. musi przedłożyć zaświadczenie odnośnego Zrzeszenia, stwierdzające że firma zapisała się do Zrzeszenia i wpłaciła obowiązujące składki.

Wobec tego prosimy na formularzach rejestracyjnych Izby Przem.-Handl. odręcznie zaświadczać o zaistnieniu powyższych faktów.

Wyjaśniamy, że Izba Przem.-Handl. wymaga przy rejestracji poza tym:

1) wypełnienia formularzy rejestracyjnych,
2) przedstawienia karty rejestracyjnej, a przy spółkach umowy spółki,
3) uprawnienia przemysłowego,
4) opłaty rejestracyjnej, która wynosi 100 zł. od przedsiębiorstwa, oraz po 20 zł. od każdego zatrudnionego pracownika.

Prenumerata roczna wynosi zł. 100, półroczna zł. 50 i kwartalna zł. 25.

Ceny ogłoszeń: Cała stronica 4000 zł., ½ stronicy 2.500 zł., ¼ stronicy 1.400 zł. — Za 1 mm 1-łamowy 10 zł. — Ogłoszenia drobne za słowo 6 zł. — W drobnych ogłoszeniach pierwsze słowo liczy się podwójnie.

Wydawca: Referat Inf. Prop. Wydziału Przemysłowego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.
Redaguje: Komitet Redakcyjny. M-15225 Drukarnia Udziałowa w Krakowie.